

PROGRAM STUDIÓW
na studiach II stopnia
dla kierunku: FILOLOGIA

1. Ogólna charakterystyka studiów

Nazwa kierunku: **FILOLOGIA** specjalność **Filologia angielska**

Poziom kształcenia: **studia II stopnia**

Profil kształcenia: **praktyczny**

Forma studiów: **studia stacjonarne i niestacjonarne**

Liczba semestrów: **4**

Liczba ECTS: **120**

Wskaźniki sumaryczne wyrażone liczbą ECTS:

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	4 sem. / 120 ECTS
Łączna liczba godzin zajęć	3000 h
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	63,4 ECTS / 43,1 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	74 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych – w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	1 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	64 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym	15 ECTS
Wymiar praktyk zawodowych	3 miesiące
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	--
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ Łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1./--
2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ Łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2./--

2. Umiejscowienie kierunku.

Studia II stopnia trwają cztery semestry, umożliwiają uzyskanie 120 pkt. ETCS i kończą się nadaniem tytułu zawodowego magistra. Studia te dostarczają szerokiej wiedzy z zakresu językoznawstwa, literatury i kultury danego obszaru językowego, z uwzględnieniem kluczowych zagadnień historycznych, społecznych, religijnych, filozoficznych, ekonomicznych, prawnych i politycznych. Koncepcja kształcenia na kierunku „filologia”, zakładająca praktyczny profil kształcenia, osadza wiedzę w kontekście możliwości jej wykorzystania w różnych obszarach działalności zawodowej związanych z językoznawstwem, literaturoznawstwem, kulturoznawstwem, dydaktyką lub translacją. Studia na kierunku „filologia” pozwalają na rozpoczęcie pracy zawodowej w dziedzinach i instytucjach wymagających aktywnej znajomości języka obcego oraz orientacji w realiach i stosunkach polityczno-społecznych oraz kulturze krajów obszaru anglojęzycznego. Absolwent specjalności filologia angielska może ubiegać się o zatrudnienie między innymi w instytucjach samorządu lokalnego, turystyce, dyplomacji, szkołach publicznych, szkołach wyższych w charakterze lektorów języka angielskiego oraz w szkołach językowych, a także czasopismach i mediach elektronicznych.

3. Cel studiów.

Celem kształcenia na kierunku „filologia” jest:

- kształcenie specjalistów z wysokim poziomem kompetencji językowych, komunikacyjnych i kulturowych umożliwiających odnalezienie się na krajowym i międzynarodowym rynku pracy, a także w obcej kulturze i społeczeństwie;
- zdobycie wiedzy w dyscyplinie językoznawstwa i literaturoznawstwa, jak również wiedzy wskazującej na powiązania z kierunkiem o charakterze historycznym, kulturowym, politycznym, obejmującej wszechstronną wiedzę o krajach danego obszaru językowego;
- kształcenie tłumaczy posiadających wiedzę i umiejętności praktyczne niezbędne do pracy zawodowej, z szerokim zakresem słownictwa, praktyki, warsztatem pracy i znajomością technik tłumaczeniowych;
- kształcenie nauczycieli posiadających wiedzę i umiejętności praktyczne niezbędne do pracy zawodowej, z wysoko rozwiniętymi kompetencjami do nauczania i przekazywania wiedzy i rozumieniem roli nauczyciela w rozwoju dziecka.

Z określonych dla Uczelni **celów strategicznych** w zakresie tak edukacji, jak i polityki jakości, zakładających kształcenie konkurencyjnych profesjonalistów, w oparciu między innymi o współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym przy zachowaniu standardów wysokiej jakości kształcenia, program realizowany zakłada najwyższe standardy kształcenia praktycznego.

4. Efekty ogólne uczenia się na kierunku FILOLOGIA studia II stopnia

Efekty kształcenia nawiązują i odnoszą się do dyscypliny językoznawstwo jako dyscypliny wiodącej oraz do dyscyplin literaturoznawstwo i nauki o kulturze i religii jako dyscyplin wspomagających. Absolwent studiów II stopnia na kierunku „filologia” specjalności filologia angielska swobodnie posługuje się językiem angielskim zarówno w mowie i piśmie na poziomie C2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. Wykazuje się zaawansowaną znajomością konstrukcji gramatycznych, frazeologii, leksyki, zasad pisowni i składni. Potrafi czytać i słuchać ze zrozumieniem złożone teksty, a także wypowiadać się płynnie i swobodnie z wykorzystaniem odpowiedniego słownictwa na poziomie rodzimego mieszkańca danego obszaru językowego. Absolwent kierunku „filologia” posiada pogłębioną wiedzę z zakresu literatury i kultury danego obszaru językowego, z uwzględnieniem zagadnień historycznych, społecznych, religijnych, filozoficznych, ekonomicznych, prawnych i politycznych. W zakresie wiedzy zna i rozumie pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności intelektualnej, własności przemysłowej, prawa autorskiego oraz bezpieczeństwa i higieny pracy w środowisku zawodowym, a także prawne i organizacyjne uwarunkowania oraz podstawowe zasady tworzenia i rozwoju przedsiębiorstw oraz instytucji, prowadzących działalność zawodową związaną z „filologią”. Absolwent potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje z zakresu językoznawstwa i literaturoznawstwa, kulturoznawstwa, dydaktyki oraz translacji z wykorzystaniem różnych źródeł i sposobów, a także wykonywać zadania typowe, jak i złożone dla działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów. W swoich działaniach potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę do projektowania swojego rozwoju zawodowego i osobistego oraz organizowania współpracy i kierowania zespołem reprezentując otwartą postawę wobec odmiennych zjawisk, przekonań i sądów jest w stanie budować relację opartą na wzajemnym szacunku i zaufaniu w ramach prac zespołowych. Ponadto samodzielnie planuje własne uczenie się przez całe życie i wie jak ukierunkowywać innych w tym zakresie. W zakresie kompetencji społecznych absolwent studiów drugiego stopnia jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy, kompetencji i umiejętności oraz ciągłego doksztalcania się zawodowego i rozwoju osobistego. Dodatkowo akceptuje różnorodności kulturowe i czuje się odpowiedzialny za zachowanie i przekaz dziedzictwa kulturowo-językowego, a zwłaszcza rozumie potrzebę poprawności językowej i kultury języka w społeczeństwie. Rozumie potrzebę utrzymania wysokiego poziomu profesjonalizmu i przestrzegania uniwersalnych zasad i norm etycznych w działalności zawodowej, dostrzegania i rozstrzygania dylematów związanych z aktywnością zawodową, a także odpowiedzialnego przygotowywania się do swojej pracy, projektowania i realizacji działań zawodowych, w tym podejmowania działań zmierzających do rozwoju miejsca pracy, jak również działań prospołecznych, aktywnego udziału w życiu kulturowym.

5. Szczegółowe efekty uczenia się na kierunku FILOLOGIA studia II stopnia.

Efekty kierunkowe dla studiów II stopnia są zgodne z założeniami koncepcji kształcenia i uwzględniają wszystkie charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się określonych na poziomie 7 w Polskiej Ramie Kwalifikacji oraz odnoszą się do dyscypliny naukowej –językoznawstwo jako dyscypliny wiodącej oraz literaturoznawstwo i nauki o kulturze i religii jako dyscyplin wspomagających, do których został przyporządkowany kierunek „filologia”.

Symbol efektu kierunkowego	Kierunkowe efekty uczenia się dla kierunku studiów „filologia” studia II stopnia o profilu praktycznym	Odniesienie efektów uczenia się na kierunku do charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 7 PRK
WIEDZA: absolwent zna i rozumie		
K2_W01	w pogłębionym stopniu strukturę języka właściwego dla wybranego programu studiów/obszaru językowego, w tym teorii i metodologii z zakresu językoznawstwa ogólnego, językoznawstwa stosowanego oraz historii języka, a także zastosowania praktyczne tej wiedzy w działalności zawodowej	P7S_WG
K2_W02	w pogłębionym stopniu konstrukcje gramatyczne, frazeologię i słownictwo, pozwalające na zrozumienie trudnych, złożonych tekstów z zakresu studiowanego kierunku/obszaru językowego, w tym tekstów akademickich i branżowych dostrzegając znaczenia ukryte oraz pozwalające na swobodne porozumiewanie się w środowisku zawodowym na poziomie C2 ESOKJ / N2 JLPT	P7S_WG
K2_W03	w pogłębionym stopniu literaturę danego obszaru kulturowego, właściwego dla wybranego programu studiów/języka studiów, metody analizy i interpretacji oraz jej periodyzację, genologię i twórczość wybranych autorów, a także zastosowania praktyczne tej wiedzy w działalności zawodowej	P7S_WG
K2_W04	w pogłębionym stopniu gramatykę, leksykę i zasady pisowni języka właściwego dla programu studiów, na poziomie C2 ESOKJ / N2 JLPT, a także zastosowania praktyczne tej wiedzy w działalności zawodowej	P7S_WG
K2_W05	kluczowe zagadnienia z zakresu kultury i literatury wybranego obszaru językowego oraz wybrane zagadnienia z zakresu zaawansowanej wiedzy historycznej	P7S_WG
K2_W06	zaawansowaną terminologię i metodologię szczegółową językoznawstwa, literaturoznawstwa, dydaktyki oraz translacji, a także zastosowania praktyczne tej wiedzy w działalności zawodowej	P7S_WG
K2_W07	zagadnienia historyczne, społeczne, religijne, filozoficzne, kulturowe i polityczne w odniesieniu do dylematów współczesnej cywilizacji, związane z obszarem kulturowym właściwym dla wybranego języka studiów	P7S_WK
K2_W08	uwarunkowania prawne, ekonomiczne, etyczne różnego rodzaju działalności zawodowej związanej ze studiami filologicznymi oraz pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności intelektualnej, własności przemysłowej, prawa autorskiego oraz bezpieczeństwa i higieny pracy w środowisku zawodowym	P7S_WK
K2_W09	podstawowe zasady prawne i organizacyjne tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości związanej z filologiczną działalnością zawodową	P7S_WK

UMIEJĘTNOŚCI: absolwent potrafi		
K2_U01	wyszukiwać, analizować, oceniać, twórczo interpretować, selekcjonować i użytkować informacje z zakresu językoznawstwa i literaturoznawstwa, dydaktyki lub translacji z wykorzystaniem różnych źródeł i sposobów	P7S_UW
K2_U02	formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy filologiczne oraz innowacyjnie wykonywać z wykorzystaniem posiadanej wiedzy zadania typowe dla działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów	P7S_UW
K2_U03	formułować i testować hipotezy związane z prostymi problemami wdrożeniowymi typowymi dla działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów	P7S_UW
K2_U04	opisywać, formułować, analizować i rozwiązywać problemy praktyczne z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa, translacji dobierając przy tym odpowiednie metody i narzędzia, w tym zaawansowane techniki informacyjno-komunikacyjne (ICT)	P7S_UW
K2_U05	czytać i słuchać ze zrozumieniem złożone teksty danego obszaru językowego właściwego dla wybranego programu studiów na poziomie C2 ESOKJ / N2 JLPT	P7S_UW
K2_U06	wypowiadać się płynnie, spontanicznie, z wykorzystaniem szerokiego zakresu środków językowych, pozwalających na odpowiedni dobór wyrażen i sformułowań w celu jasnego i ujętego we właściwym stylu prezentowania swojego zdania w szerokim zakresie tematów ogólnych, akademickich, zawodowych i specjalistycznych, przy użyciu reguł organizacji wypowiedzi i odpowiednich łączników na poziomie C2 ESOKJ / N2 JLPT	P7S_UW
K2_U07	formułować klarowne i dobrze skonstruowane teksty z szerokiego zakresu tematów posługując się regułami gramatycznymi oraz narzędziami językowymi służącymi organizacji wypowiedzi pisemnej zgodnie z poziomem C2 ESOKJ / N2 JLPT	P7S_UW
K2_U08	posługiwać się językiem danego obszaru językowego na poziomie C2 ESOKJ / N2 JLPT z użyciem specjalistycznej terminologii z zakresu językoznawstwa i literaturoznawstwa, dydaktyki oraz translacji również w działalności zawodowej i podczas komunikacji z zróżnicowanymi kręgami odbiorców	P7S_UW
K2_U09	przewodzić debatę w języku studiowanej specjalności (obcym) zorientowaną tematycznie na problemy językoznawcze	P7S_UK
K2_U10	komunikować się w języku obcym nowożytnym, innym niż język kierunku studiów, zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ ESOKJ	P7S_UK
K2_U11	współpracować z opiekunem naukowym, osiągając wyznaczone przez niego cele oraz samodzielnie zdobywając wiedzę	P7S_UO
K2_U12	wykorzystać posiadaną wiedzę do organizowania współpracy i kierowania zespołem	P7S_UO
K2_U13	współdziałać i pracować w grupie, przyjmować różne role w tym lidera, reprezentować otwartą postawę wobec odmiennych zjawisk, przekonań i sądów, budować relację opartą na wzajemnym szacunku i zaufaniu w ramach prac zespołowych	P7S_UO
K2_U14	samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie i ukierunkowywać innych w tym zakresie	P7S_UU

KOMPETENCJE SPOŁECZNE: absolwent jest gotów do		
K2_K01	krytycznej oceny posiadanej wiedzy i umiejętności w zakresie językoznawstwa, literaturoznawstwa, dydaktyki i translacji oraz ciągłego dokształcania się zawodowego, rozwoju osobistego i krytycznej samooceny własnych kompetencji	P7S_KK
K2_K02	uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku wystąpienia trudnych problemów	P7S_KK
K2_K03	akceptacji różnorodności kulturowej, odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowo-językowego, umacniania w sobie poczucia odpowiedzialności za zachowanie i przekaz dziedzictwa kulturowego danego obszaru językowego	P7S_KO
K2_K04	wypełniania zobowiązań społecznych i roli społecznej filologa, a w szczególności zachowania poprawności językowej i rozwoju kultury języka w społeczeństwie	P7S_KO
K2_K05	inicjowania i organizowania, poprzez różne media i formy, działań dla rozwoju kulturowego środowisk społecznych w zakresie obszaru językowego studiowanej specjalności	P7S_KO
K2_K06	myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy	P7S_KO
K2_K07	utrzymania wysokiego poziomu profesjonalizmu i przestrzegania uniwersalnych zasad i norm etycznych w działalności zawodowej, dostrzegania i rozstrzygania dylematów związanych z aktywnością zawodową i wymagania tego od innych	P7S_KR
K2_K08	odpowiedzialnego i twórczego przygotowywania się i do swojej pracy, projektowania i realizacji działań zawodowych; rozpoznawania specyfiki środowiska lokalnego i podejmowania współpracy na rzecz dobra tego środowiska; projektowania działań zmierzających do rozwoju miejsca pracy oraz stymulowania zmian poprawy jakości pracy tych instytucji	P7S_KR
K2_K09	systematycznego śledzenia zmian zachodzących w języku danego obszaru językowego i stosowania ich w komunikowaniu się w mowie i piśmie, w celu odpowiedzialnego wykonywania swojego zawodu	P7S_KR

6. Zapewnienie realizacji efektów uczenia się na kierunku „filologia”.

Uczelnia posiada określone narzędzia monitorowania i oceny postępów studentów. Jednym z nich jest procedura jakości P-10 (Określenie efektów kształcenia, monitorowanie i weryfikacja osiągniętych przez studentów efektów kształcenia), której przedmiotem są zasady i sposoby postępowania związane m.in. z zaliczeniem przedmiotów i egzaminów semestralnych, monitorowaniem i weryfikacją zakładanych i osiągniętych przez studentów efektów uczenia się oraz dokumentowaniem i archiwizowaniem realizacji założonych efektów uczenia się. Zgodnie z procedurą monitorowanie i weryfikacja osiągniętych przez studentów efektów uczenia się obejmuje wszystkie kategorie: wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne i jest realizowana na różnych etapach kształcenia, tj. zaliczania poszczególnych modułów, praktyk zawodowych, seminarium dyplomowego, przygotowania pracy dyplomowej oraz egzaminu dyplomowego. Sposoby weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się założonych dla poszczególnych przedmiotów/modułów określone są w sylabusach a nauczyciel akademicki prowadzący zajęcia jest zobowiązany do ich monitorowania zgodnie z przyjętymi w sylabusie wymogami.

Przyjęte na Uczelni zasady i sposoby weryfikacji i oceny wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych są ściśle powiązane z metodami dydaktycznymi, formami zajęć oraz efektami uczenia się. Są oparte na zasadzie konsekwencji metodycznej i korespondencji merytorycznej w sposobach weryfikacji efektów na poszczególnych etapach kształcenia oraz dostosowane do metod dydaktycznych właściwych dla poszczególnych form kształcenia w ramach dydaktyki przedmiotów, procesu dyplomowania i praktyk zawodowych.

Kluczowe dla kierunku „filologia” treści kształcenia, zgodnie z przyjętą koncepcją, obejmują wiedzę i jej zastosowania przede wszystkim z zakresu językoznawstwa - jako dyscypliny wiodącej oraz literaturoznawstwa i nauk o kulturze i religii - jako dyscyplin wspomagających. Program studiów, w tym treści kształcenia umożliwiają i wspierają realizację zakładanych kierunkowych efektów uczenia się w zakresie wiedzy wykorzystywanej w nabywaniu kompetencji zawodowych, w tym umiejętności praktycznych oraz kompetencji społecznych, szczególnie przydatnych na rynku pracy.

Zgodnie z przyjętymi założeniami programowymi w procesie kształcenia dla profilu praktycznego dokłada się starań, na rzecz dywersyfikacji metod kształcenia, umożliwiających studentom uzyskanie umiejętności praktycznych oraz kompetencji wymaganych w środowisku pracy, polegających m.in. na wykorzystaniu case study, analizy i interpretacji tekstów źródłowych, metody obserwacji, odgrywania ról, praktyk zawodowych w szkołach i biurach tłumaczeń pozwalających studentom na zapoznanie się z otoczeniem i zawodowym środowiskiem w miejscu pracy i kształtującej umiejętności zawodowych.

Skuteczną metodą wykorzystywaną na zajęciach jest także metoda symulacji, polegająca na odtworzeniu sytuacji zawodowych w rzeczywistym środowisku pracy, zarówno z rzeczywistości szkolnej, prowadzenia zajęć, tłumaczenia zagadnień i rozwiązywania problemów, jak i tłumacza, poprzez odgrywanie ról, wystąpień, scenek. Upraktycznieniu metod kształcenia sprzyja przenoszenie rozwiązań i doświadczeń z praktyki zawodowej przez osoby prowadzące zajęcia, a zajmujące się zawodowo nauczaniem języka obcego czy tłumaczeniem, zarówno w szkołach i instytucjach publicznych, jak i w sektorze prywatnym.

Kształtowanie umiejętności praktycznych uwzględnia również doskonalenie znajomości studiowanego języka obcego poprzez zajęcia uwzględniające słuchanie, komunikację werbalną, czytanie, pisanie i tłumaczenie tekstów, z wykorzystaniem aktywizujących metod kształcenia, jak: odgrywanie ról, odgrywanie i nauka na pamięć dialogów, głośne czytanie, nagrywanie i analizowanie wypowiedzi i dialogów, rozmowy sterowane, ćwiczenia poszerzające znajomość słownictwa i struktur gramatyczno-leksykalnych, tworzenie prac pisemnych w oparciu o teksty przykładowe, analiza tekstów pisanych, pisanie i edycja tekstu pod nadzorem prowadzącego. Stosowane praktyczne metody kształcenia opierają się również

na technikach komputerowych, tj. specjalistycznym oprogramowaniu wspierającym tłumaczenia w języku angielskim, takim jak WordFast oraz MemoQ.

Na kierunku „filologia” wykorzystywane są następujące formy zajęć: wykłady, konwersatoria, laboratoria, ćwiczenia, warsztaty, lektoraty, seminaria oraz praktyki. Dobór form i metod kształcenia sprzyja aktywizacji studentów oraz osiąganiu przez nich umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy. W programie przewidziano zajęcia związane z kształtowaniem umiejętności praktycznych (w tym ćwiczenia, warsztaty, laboratoria, lektoraty i praktyki) przygotowujące studentów do wykonywania pracy zawodowej. Niektóre przedmioty, dotyczące szczególnie rozległej tematyki, realizowane są jednocześnie w formie wykładów i towarzyszących im ćwiczeń. Kładziony jest duży nacisk na możliwie szerokie włączanie studentów w prowadzone zajęcia.

Metody kształcenia dostosowywane są na poziomie modułu, zarówno do formy zajęć, jak i do określonych efektów uczenia się. I tak: efekty uczenia się w zakresie wiedzy realizowane są przede wszystkim metodą wykładu, wykładu z wykorzystaniem elementów multimedialnych, wykładu konwersatoryjnego, wykładu z elementami dyskusji, dyskusji problemowej, dyskusji ukierunkowanej. Efekty uczenia się w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych rozwijane są na ćwiczeniach, konwersatoriach, warsztatach, lektoratach, seminariach i w trakcie praktyk z wykorzystaniem metod projektowych, laboratoryjnych, symulacyjnych. Do najczęściej stosowanych metod kształcenia w zakresie umiejętności, w tym również praktycznych umiejętności zawodowych, należą metody takie jak: dyskusja, zadania problemowe, praca w grupie, odgrywanie ról, prezentacje, referaty. Przewaga zajęć aktywizujących w stosunku do zajęć prowadzonych w formie wykładu, pozwala na skuteczne realizowanie treści zajęć, które prowadzą do osiągnięcia przez studentów umiejętności praktycznych.

Osiągnięcie końcowych efektów uczenia się, dla wszystkich studentów, weryfikowane jest w procesie dyplomowania, na który składa się realizacja seminarium dyplomowego, przygotowanie i ocena pracy dyplomowej tj. magisterskiej oraz egzamin dyplomowy. Proces dyplomowania weryfikuje z jednej strony zdobytą przez studenta wiedzę, a z drugiej strony umiejętności wykorzystania tej wiedzy do rozwiązania w pracy dyplomowej problemu praktycznego, czy też zaprojektowania zadania praktycznego związanego z zakresem studiowanego kierunku. Od pracy magisterskiej wymaga się charakteru empirycznego (opartego na badaniach empirycznych), a także często projektowego. Celem prac magisterskich jest, obok funkcji poznawczej, także funkcja pragmatyczna. Zakłada się bowiem, że poprzez podjęcie tematów, których realizacja wymaga badań empirycznych, student musi opracować problem praktyczny - zgodnie z założeniem praktycznego charakteru kierunku –

praca ma zawierać rekomendacje lub utylitarne ustalenia dla problemu, którego badania dotyczyły.

7. Sylwetki absolwentów specjalności/specjalizacje studiów

Koncepcja kształcenia poprzez elastyczność kształcenia, tj. oferowane specjalizacji, umożliwia dostosowywanie kształcenia do dynamicznie rozwijającego się rynku pracy i zapewnia zgodność koncepcji z celami strategicznymi Uczelni dotyczącymi zgodności z potrzebami otoczenia społecznego i gospodarczego. Studenci kierunku „filologia”, specjalności Filologia angielska w ramach studiów II stopnia mają do wyboru dobrze osadzone w potrzebach rynku pracy specjalizacje: nauczycielską lub translatorykę.

Specjalizacja nauczycielska jest odpowiedzią na potrzeby rynku pracy w zakresie kształcenia nauczycieli języka obcego. Absolwentów rozpoczynających cykl kształcenia od roku akademickiego 2019/2020 i później obowiązują przepisy określone w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela – załącznik nr 1 (Dz.U. 2019 poz. 1450). Zgodnie z tym rozporządzeniem minimalna liczba godzin z zakresu przygotowania psychologiczno-pedagogicznego (psychologia, pedagogika i praktyki zawodowe) to odpowiednio 90, 90 i 30 godzin; z zakresu podstaw dydaktyki i emisji głosu to 60 godzin i w zakresie przygotowania dydaktycznego do nauczania pierwszego przedmiotu lub prowadzenia pierwszych zajęć (dydaktyka przedmiotu nauczania lub zajęć, praktyki zawodowe) odpowiednio 150 i 120 godzin. Zatem koncepcja kształcenia zakłada, iż absolwenci studiów drugiego stopnia kierunku „filologia”, którzy ukończą pięcioletni cykl kształcenia (w ramach studiów I i II stopnia) na specjalizacji nauczanie języka obcego na studiach I stopnia i specjalizacji nauczycielskiej na studiach II stopnia, będą posiadać kwalifikacje do wykonywania zawodu nauczyciela przedmiotu, nauczyciela teoretycznych przedmiotów zawodowych, nauczyciela praktycznej nauki zawodu i nauczyciela prowadzącego zajęcia w szkołach podstawowych (bez edukacji wczesnoszkolnej w klasach I-III) i szkołach ponadpodstawowych.

Studenci tej specjalizacji charakteryzują się wrażliwością etyczną, empatią, otwartością, refleksyjnością oraz postawami prospołecznymi i poczuciem odpowiedzialności, są przygotowani do realizowania praktycznych zadań zawodowych (dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych) wynikających z roli nauczyciela. Ponadto posiadają wiedzę psychologiczną i pedagogiczną pozwalającą na rozumienie procesów rozwoju, socjalizacji, wychowania i nauczania czy też uczenia się. Posiadają również wiedzę z zakresu dydaktyki i szczegółowej metodyki działalności pedagogicznej, popartą doświadczeniem w jej praktycznym wykorzystywaniu. Posiadają umiejętności i kompetencje niezbędne do

kompleksowej realizacji dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych zadań szkoły, w tym do samodzielnego przygotowania i dostosowania programu nauczania do potrzeb i możliwości uczniów. Wykazują umiejętność uczenia się i doskonalenia własnego warsztatu pedagogicznego z wykorzystaniem nowoczesnych środków i metod pozyskiwania, organizowania i przetwarzania informacji i materiałów. Dodatkowo umiejętnie komunikują się przy użyciu różnych technik, zarówno z osobami będącymi podmiotami działalności pedagogicznej, jak i z innymi osobami współdziałającymi w procesie dydaktyczno-wychowawczym oraz specjalistami wspierającymi ten proces.

Druga ze specjalizacji - translatoryka, jest odpowiedzią na nieustające umiędzynarodowienie zarówno rynków pracy jak i przemysłu, mediów i społeczeństwa. Absolwenci translatoryki znają różnorodne techniki tłumaczeniowe i potrafią zastosować w praktyce zawodowej. Studia specjalizacyjne, w tym wiedza oraz pozyskane umiejętności przygotowują absolwentów do pracy w charakterze tłumacza pisemnego i ustnego, korektora tłumaczeń, konsultanta, researchera, wykwalifikowanego pracownika wydawnictw, a także sektora kultury i mediów. Zdobyte umiejętności w stosowaniu nowoczesnych metod i technik wykorzystywanych w przekładzie, pozwolą absolwentom na sprawną aplikację wiedzy teoretycznej w tłumaczeniu tekstów użytkowych z szerokiego zakresu, zarówno specjalistycznych, jak i tekstów kultury (literatury, filmu, gier komputerowych). Absolwent tej specjalności może pracować w biurach tłumaczeń, w wydawnictwach, w redakcjach prasowych, radiowych i telewizyjnych, w różnych instytucjach kultury, oraz wszędzie tam, gdzie należy wykazać się umiejętnością posługiwania się językiem obcym w mowie i piśmie, ze szczególnym uwzględnieniem specjalistycznych kompetencji translacyjnych w zakresie tłumaczenia z wykorzystaniem specjalistycznych narzędzi informatycznych.

Po ukończeniu każdej specjalności – ze względu na uzyskane kompetencje – absolwent kierunku „filologia” z łatwością odnajdzie się na współczesnym rynku pracy, w związku z powstawaniem w Polsce licznych filii i oddziałów zagranicznych firm i korporacji. Absolwenci specjalności filologia angielska, mają wiele możliwości do wyboru na rynku pracy, gdzie znajomość języka angielskiego stała się wyjątkowo cenną kompetencją, powszechnie poszukiwaną przez firmy i przedsiębiorstwa nowych rynków zbytu za granicą.

8. Związek programu kształcenia ze strategią rozwoju i misją Uczelni, odniesienie do wzorców międzynarodowych.

Najważniejszym zadaniem, przed którym stoi całe szkolnictwo wyższe, w tym Społeczna Akademia Nauk z siedzibą w Łodzi, jest kształcenie na potrzeby rynku pracy absolwentów (pracowników) zdolnych sprostać wymaganiom teraźniejszości i przyszłości, otwartych na zmiany cywilizacyjne, przygotowanych do aktywnego i twórczego udziału w rozwiązywaniu

problemów ekonomicznych, społecznych, kulturowych, politycznych i technicznych o znacznej doniosłości – w tym dzięki implementacji wyników prac naukowych i badawczo-rozwojowych. Zadaniem szkół wyższych jest także podejmowanie działań służących zmniejszeniu dysproporcji między studentami w wymiarze edukacyjnym, kulturalnym, ekonomicznym i obywatelskim.

Misją Społecznej Akademii Nauk jest być uczelnią przyjazną studentowi, oferującą nowoczesne wykształcenie o jak najwyższej jakości w dziedzinie nauk ekonomicznych, społecznych i innych nauk rozwijających oraz doskonalących umiejętności potrzebne w pracy zawodowej.

Uczelnia realizując proces dydaktyczny respektuje także wartości akademickie: opiera się na otwartości i wiarygodności wobec studentów i pracowników, kładzie nacisk na wysoką jakość kształcenia oraz prowadzenie badań naukowych. Misja realizowana jest przy udziale odpowiednio dobranej kadry naukowo-dydaktycznej, której trzon stanowią wieloletni pracownicy naukowcy o uznanej pozycji w kraju i za granicą.

Działania władz uczelni, jak również kadry naukowej, pozwalają wyposażać studentów nie tylko w wiedzę specjalistyczną umożliwiającą sprawne i elastyczne działanie w nowoczesnej gospodarce i administracji, ale także rozwijać w nich wrażliwość na społeczne aspekty gospodarki rynkowej z uwzględnieniem rynku pracy. Działania te wskazują na potrzebę utrzymania równowagi pomiędzy skutecznością, a wartościami ogólnoludzkimi, równowagi pomiędzy techno a humanum.

Absolwent Uczelni to nie tylko skuteczny profesjonalista, ale również człowiek przedsiębiorczy, a jednocześnie wrażliwy etycznie i poszukujący odpowiedzi na złożone problemy współczesnego świata, otwarty i tolerancyjny, wspomagający swą wiedzą i doświadczeniem wszystkich tych, którzy mogą być jego partnerami.

Pragnieniem Władz Uczelni jest to, by dyplom wydany studentowi po ukończeniu kształcenia stanowił nieprzemijającą wartość, był powodem do dumy i satysfakcji nie tylko w dniu ukończenia studiów, ale i w przyszłości.

Pozostajemy w przekonaniu, że studentom zapewnimy dostęp do narzędzi, dzięki którym będzie mógł rozwijać się w wybranym przez siebie kierunku, a wyposażony w odpowiednią wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne zdobędzie wymarzone miejsca pracy, weźmie czynny udział w procesie dalszej transformacji zarówno lokalnej, jak i ogólnokrajowej oraz będzie przygotowany do podjęcia studiów III stopnia.

Cele strategiczne Społecznej Akademii Nauk z siedzibą w Łodzi i ich korelacja z działaniami obejmującymi kształcenie na kierunku „filologia” studia II stopnia o profilu praktycznym:

- doskonalenie jakości kształcenia oraz oferty edukacyjnej – dostosowanie programu studiów do obowiązujących przepisów zgodnych z Polską Ramą Kwalifikacji,
- upraktycznienie procesu kształcenia jako szansa na lepsze dostosowanie kwalifikacji absolwentów do potrzeb polskiego i międzynarodowego rynku pracy – część zajęć dydaktycznych prowadzona w formie warsztatów i projektów przy współudziale osób z doświadczeniem zawodowym,
- umiędzynarodowienie i mobilność kadry naukowo-dydaktycznej i studentów jako podstawa profesjonalnego przygotowania studentów do funkcjonowania w globalnej społeczności oraz wysokiego międzynarodowego poziomu działalności naukowo-badawczej – studenci oraz kadra dydaktyczna mają możliwość wyjazdów zagranicznych w ramach programu Erasmus+,
- zapewnienie wysokiego poziomu merytorycznego i dydaktycznego kadry naukowo-dydaktycznej, w tym poprzez rozwijanie jej działalności naukowo-badawczej – finansowanie projektów badawczych oraz konferencji naukowych, w których czynny udział biorą także studenci SAN,
- rozwój współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym jako forma popularyzacji i komercjalizacji badań naukowych oraz aktywizacji praktyków w procesie kształcenia - zapraszanie osób z doświadczeniem zawodowym do współtworzenia oferty edukacyjnej poprzez konsultowanie programu, jak również uczestnictwo w zajęciach dydaktycznych,
- kształtowanie przyjaznego środowiska akademickiego, w tym tworzenie studentom niepełnosprawnym i innym defaworyzowanym gospodarczo i społecznie warunków równego współuczestniczenia w procesie kształcenia – infrastruktura przyjazna studentom niepełnosprawnym oraz możliwość wykorzystania metod i technik kształcenia na odległość,
- poprawa efektywności zarządzania i finansowania jako gwarancji stabilnego funkcjonowania Uczelni,
- umacnianie pozytywnego wizerunku Uczelni jako innowacyjnej, otwartej na otoczenie, wiarygodnej na arenie międzynarodowej Uczelni przedsiębiorczej – przyjaznej dla studentów i pracowników, kształcącej profesjonalistów na miarę potrzeb XXI wieku, dbającej o jakość procesu kształcenia oraz rozwój badań naukowych.

Przy tworzeniu programu na kierunku „filologia” studia II stopnia o profilu praktycznym wzięto pod uwagę długoletnie doświadczenie we współpracy ze szkołami i biurami tłumaczeń, wydawnictwami, przedstawicielami sektora nowoczesnych usług biznesowych, firmami pochodzącymi z danego obszaru kulturowego, instytucjami administracji publicznej, centrami doskonalenia nauczycieli, branżą turystyczną i instytucjami kulturalnymi. Ponadto, kadra odpowiedzialna na budowanie kierunku, nieustająco rozwija swoje kompetencje i wiedzę w

oparciu o wymianę doświadczeń podczas współpracy z uczelniami z całej Europy, z którymi podpisano umowy bilateralne.

9. Praktyki zawodowe

Integralną częścią programu kształcenia są praktyki studenckie. Wymiar praktyk i ich czas realizacji określa plan studiów, natomiast zasady realizowania praktyk – Regulamin studenckich praktyk zawodowych na kierunku „filologia” studia II stopnia o profilu praktycznym.

Głównym celem studenckich praktyk zawodowych jest praktyczne wykorzystanie i poszerzanie wiedzy zdobytej podczas studiów, odniesienie jej do warunków instytucji/organizacji w których odbywa się praktyka w celu nabycia pierwszych doświadczeń zawodowych oraz doskonalenia umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych. Praktyki na studiach II stopnia dla programu studiów rozpoczętego 01 października 2019 r. realizowane będą na specjalności filologia angielska w semestrach od II do IV w wymiarze 375 godzin, którym przypisano 15 punktów ECTS. Zadaniem studenta podczas praktyk jest, m.in. poznanie sposobu funkcjonowania szkoły lub placówki, zapoznanie się z organizacją pracy instytucji, firmy, przedsiębiorstwa, organizacji, w której odbywa praktyki, w tym z obowiązującą dokumentacją, formami i środkami pracy, dla studentów specjalizacji nauczycielskiej także zapoznanie się z zadaniami dydaktyczno-wychowawczymi i opiekuńczymi szkoły. Ważne jest skonfrontowanie zdobytej wiedzy z zakresu metodyki nauczania języka obcego z rzeczywistością dydaktyczną prowadzenia zajęć w szkole. Praktyki zawodowe zakładają także zdobycie doświadczenia poprzez samodzielne wykonywanie zleconych zadań.

Zasady odbywania praktyk, sposób monitorowania i weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych praktykom zawodowym regulują: obowiązująca w ramach WSZJK procedura P-11 oraz Regulamin praktyk zawodowych na kierunku „filologia”.

Student zobowiązany jest do odbycia praktyk w wymiarze określonym w planie i programie studiów dla kierunku „filologia”. Praktyki mogą się odbyć w jednej z szkół/instytucji, z którymi Uczelnia ma podpisane stosowne umowy i które znajdują się w ofercie praktyk studenckich przedstawionej przez Akademickie Biuro Karier. Student może także samodzielnie wybrać szkołę lub instytucję, w kraju lub za granicą, przy założeniu jednak, że jej profil działania umożliwi studentowi zrealizowanie programu praktyk i założonych efektów uczenia się, a także, że spełnia kryteria oceny miejsc praktyk ustalone przez Uczelnię. W przypadku studentów specjalizacji nauczycielskiej studenci odbywają praktyki specjalizacyjne w ramach wpisanych w programie praktyk zawodowych na studiach I i II stopnia tj. minimum dwa tygodnie w poradni psychologiczno-pedagogicznej oraz dwa miesiące w szkole podstawowej, jak i ponadpodstawowej.

Merytoryczny nadzór nad praktykami z ramienia Uczelni sprawuje Opiekun Praktyk powołany przez Rektora posiadający odpowiednie kwalifikacje, w tym doświadczenie

zawodowe, który m.in. akceptuje (na podstawie przyjętych w Uczelni kryteriów oceny miejsc praktyk) miejsce odbywania praktyk, dokonuje hospitacji praktyk oraz zatwierdza program praktyk. Przed rozpoczęciem praktyk studenci zgłaszają się do dyrekcji organizacji/institucji przyjmującej studenta na praktyki oraz wyznaczonego Opiekuna Praktyk z ramienia organizacji/institucji przyjmującej w celu ustalenia dokładnego przebiegu praktyk. W przypadku gdy wybrana organizacja/institucja nie ma podpisanego z Uczelnią porozumienia o praktykach, konieczne jest podpisanie stosownej Umowy i przekazanie organizacji/institucji przyjmującej studenta Regulaminu Studenckich Praktyk Zawodowych. Po rozpoczęciu praktyki, w ciągu pierwszego tygodnia jej trwania studenci zgłaszają się do Opiekuna Praktyk z ramienia uczelni w celu poinformowania o terminowym jej rozpoczęciu.

Organizacje/institucje przyjmujące studentów na praktyki muszą nie tylko odpowiadać profilem działalności kierunkowi studiów, ale także posiadać infrastrukturę, która umożliwi studentom zdobycie pierwszych doświadczeń zawodowych. Każda organizacja, w której studenci odbywają praktyki, przechodzi w pierwszej kolejności ocenę merytoryczną, w formie kwestionariusza, w której oceniana jest zarówno infrastruktura instytucji, wykształcenie i doświadczenie pracowników, charakter i zakres działalności oraz doświadczenie w pracy ze studentami. Do instytucji, które współpracują ze Społeczną Akademią Nauk w Łodzi, w zakresie praktyk studenckich należą: szkoły językowe i centra edukacyjne, szkoły podstawowe i ponadpodstawowe (gimnazja, licea, szkoły ponadgimnazjalne i policealne), biura tłumaczeń, uniwersytety, przedszkola, domy i centra kultury, poradnie psychologiczno-pedagogiczne, duże przedsiębiorstwa (m.in. Infosys, Fujitsu Technology Solution Sp. z o.o. w Łodzi), biblioteki.

Organizacja/institucja przyjmująca studenta do odbycia praktyk zobowiązuje się do przydzielenia studentowi Opiekuna Praktyk. Pracownik, który będzie nadzorował praktykę powinien posiadać wyższe wykształcenie oraz pełne kwalifikacje wymagane w programie praktyk. Do zadań Opiekuna należy m.in. zapoznanie studenta z zakresem prowadzonej działalności organizacji/institucji, udostępnienie niezbędnych materiałów i środków do wykonania postawionych zadań, sprawowanie opieki merytorycznej nad studentem i konsultowanie wykonywanych przez niego zadań a także wspomaganie w tworzeniu dobrego klimatu pracy i właściwych relacji w miejscu odbywania praktyki. Warunkiem zaliczenia praktyk jest osiągnięcie wszystkich założonych efektów uczenia się, udokumentowane przez studenta w Dzienniczku praktyk, w postaci raportu specyfikującego przebieg praktyk i realizowane przez studenta w trakcie praktyk zadania. Opiekun praktyk z ramienia organizacji/institucji przyjmującej potwierdza podpisem i pieczętą realizację założonych efektów kształcenia/uczenia się w Dzienniczku Praktyk oraz pisze opinię na temat postawy i pracy studenta.